

M**K****B****T****Á****J****É****K****O****Z****T****A****T****Ó**

*BARLANGKUTATÓK
SZABLYÁR PÉTER
SZAKMAI TALÁLKOZÓJA
2017. november 3-5.
Székesfehérvár*

(lásd a 2. oldalon)

PROGRAMOK
RENDEZVÉNYEK
BESZÁMOLÓK
JELENTÉSEK
RÖVID CIKKEK
KÖZLEMÉNYEK
HÍREK
HIRDETMÉNYEK

2017.

szeptember-október

Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat
Budapest, Pusztaszeri út 35.
1025

PROGRAMOK, RENDEZVÉNYEK

BARLANGKUTATÓK „SZABLYÁR PÉTER” SZAKMAI TALÁLKOZÓJA

Az idei Barlangkutatók „Szablyár Péter” Szakmai Találkozója (azaz a Szakmai Napok) **2017. november 3–5-én Székesfehérváron** kerül megrendezésre.

Jelentkezés:

Jelentkezési- és szállásfoglaló űrlap: goo.gl/bSHTSN

Jelentkezési határidő: október 30. A jelentkezési lap kitöltését követően e-mailt küldünk a fizetendő összegről. Fontos tudnivaló: a Társulaton keresztül intézett szállásfoglalás a befizetéssel válik véglegessé.

A részvételi díj az október 30-i jelentkezési- és befizetési határidőig a tavalyiakhoz hasonlóan **4000 Ft**, MKBT tagoknak **2000 Ft**. Azon MKBT tagoknak, akik legkésőbb a regisztrációnál 2018. évi tagdíjukat is rendezik, **1000 Ft** lesz. A részvételi díj magában foglalja az absztrakt-kötetet és a szombat esti zsíroskenyér party-t. Október 30. után már csak a helyszínen lehet jelentkezni 4500/2500/1000 Ft-os áron.

Helyszín:

Árpád Szakképző Iskola, Székesfehérvár, Seregélyesi út 182. (lásd: térkép).

Megközelítés:

Közúton: Az M7 autópályáról dunaújvárosi leágazásnál letérve Veszprém irányába, a kb. 2 km-re levő első körforgalomnál.

Tömegközlekedéssel (helyi autóbuszjárat):

Vasútállomásról 13, 13A, 20 járat (30-60 percenként, utolsó járat 21,30-kor),
Autóbusz-pályaudvarról 13, 13A, 14 járat (30–60 percenként, utolsó járat 22,30-kor).

Szálláslehetőségek:

1. Árpád Szakképző Iskola Kollégiuma: 2x2 ágyas szobákban, közös vizesblokk a folyosón. Szállásköltség: 1800 Ft/fő/éj (kedvezményesen, központi foglalással az űrlapon).
2. Régió Hotel (Seregélyesi út 123.): 2x2 ágyas és 2 ágyas fürdőszobás szobákban. 3200 Ft/fő/éj (egyéni foglalással)
3. Panama Motel (Had u. 2.): 1-2-3 ágyas fürdőszobás szobákban, 4000-6500 Ft-os áron, reggelivel (részletek az űrlapon)

Megjegyzés: a 18 és 70 éves közötti korú vendégeknek napi 450 Ft/fő/éj idegenforgalmi adót kell fizetniük mindegyik szállásformánál.

Étkezés (szombat és vasárnap ebéd):

Az iskola éttermében 1800Ft/ fő (az ebéd levest, főételt, desszertet, és kávét tartalmaz)

– igénylés az űrlapon.

A helyszínen büfé üzemel.

Szakmai kirándulás:

A pénteki szakmai kirándulás célpontja a közelmúltban új bányászati gépsorokkal és kiállítóterekkel kibővült Oroszlányi Bányászati Múzeum lesz, ahol 2-3 óras szakvezetéssel várnak minket. A múzeumba a belépő 1000 Ft, a kedvezményes belépődíj: 500 Ft, amely a helyszínen készpénzben fizetendő.

A kirándulásra Székesfehérvárról autóbuszt indítunk, ha elegendő számú igény érkezik. (Legalább 18 fő jelentkezése esetén ennek költsége 2500 Ft/fő, 30 fő jelentkezése esetén 2000 Ft/fő.)

Kirándulásra (buszos szállítással) október 6-ig lehet jelentkezni az alábbi űrlapon:

goo.gl/EAMdxr

A helyszín természetesen egyénileg, autóval is megközelíthető (Székesfehérvártól 40 km):

<http://www.oroszlany.hu/a-varos/banyaszati-muzeum>

Előadások:

A Szakmai Napok részletes programját az előadás-jelentkezések beérkezése és véglegesítése után, legkésőbb október 16-ig közzéteszük a honlapon és elektronikus formában megküldünk minden jelentkezőnek. A helyszínen a résztvevők a programfüzetet kinyomtatva is megkapják.

Augusztusi 22-én közzétett felhívásunkat megismételve szeptember 15-ig még van mód jelentkezni előadás tartására is az alábbi űrlap kitöltésével:

https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSdTiVw90B1_b8OqJo5Gb5IIPQu7Qj_30ZP_QoOhpCUXo1fM_Q/viewform

Szervezők

MEGHÍVÓ

60 éves a Budapesti Vörös Meteor TTE Barlangkutató Szakosztálya

A nevezetes évforduló alkalmából rendezett esemény 2017. november 22-én 16 órától a Budapest XIV. Thököly út 58–60. (volt KIOSZ székház) II. emeletén kerül megrendezésre.

Mindenkit szeretettel várunk!

Simon András
a szervezők nevében

BESZÁMOLÓK, RÖVID CIKKEK

TUDÓSÍTÁS AZ UIS XVII. BARLANGTANI VILÁGKONFERENCIÁJÁRÓL

A világkonferenciát (amit 1989-ben Budapesten Társulatunk rendezett) 4 évenként tartják meg: minden második alkalommal Európán kívül.

Idén július 22–30. között Ausztráliában, a Sydney-hez közeli Penrith-ben rendezték meg. Mivel a helyszín mindenhol távoli, az odautazás és az ott tartózkodás meglehetősen drága, a szokásos 1200–1500 fő helyett "csak" 500 fő vett részt a kongresszuson.

Társulatunkat 5 fő: Egri Csaba, Hegedűs Gyula, Leél-Őssy Szabolcs, Surányi Gergely és Szentes György (új-zélandi lakhelyéről érkezve) képviselte.

Az elhangzott, 21 témakört felölelő közel 250 előadás között 3 magyar vonatkozású hangzott el: Hegedűs Gyula a magyar speleológiai oktatási rendszerről, Surányi Ger-

gely a Királylaki-barlangban- ill. táróban végzett műon tomográfus vizsgálatairól, Szentes György pedig a magyarországi nem karsztos barlangokról beszélt. Surányi Gergely munkáját poszteren is bemutatta, Leél-Őssy Szabolcs pedig a Béke-barlang CO₂-változásairól vitt pósztert. Előadásait, ill. szép kiállítását

A Speleo-olimpia

poszttereiket határozott érdeklődés kísérte.

Az igen jól szervezett, jó hangulatú és nagyon tartalmas rendezvényen Speleo-olimpia is volt, műbarlangos ügyességi játékokkal. A szokásos szerdai kirándulás a Jenolan Caves fantasztikus képződményei közé vezetett. Sajnos, az elő- és utókirándulások rendkívül drágák voltak.

Hosszas lobby tevékenységnek köszönhetően negyedszázad után ismét van képviselőnk az UIS elnökségében: Hegedűs Gyula bekerült a testületbe, így a következő 4 évben igazán közelről egyengetheti nemzetközi szinten is a barlangokkal kapcsolatos tevékenységeket.

4 év múlva Franciaországban, Lyon-ban találkozunk ismét!

Az előadások anyagai az MKBT honlapján, a dokumentumtár/Rendezvények és konferenciák között megtalálhatók:

http://www.barlang.hu/index.php?option=com_docman&task=cat_view&gid=77&Itemid=85

A csak digitális formában kiadott konferenciakötetek tartalomjegyzékét, és a teljes anyagot az alábbi linkről tudjátok közvetlenül letölteni.

Volume1:

http://www.barlang.hu/index.php?option=com_docman&task=doc_download&gid=1130&Itemid=85

Volume2:

http://www.barlang.hu/index.php?option=com_docman&task=doc_download&gid=1131&Itemid=85

Leél-Őssy Szabolcs

MONTENEGRÓ, 2017

A 2017. július 30-tól augusztus 12-ig tartó, tizenötödik Njeguši-Lovćen expedíció nem éppen kedvező előjelekkel indult. Az időjárás-előrejelzés ugyanis végig hőséget ígért (ami be is vált: a nappali hőmérséklet 35–40 °C felett volt), az érkezésünk elötti erdőtüz miatt kopárra égett, kormos táborhely fogadott, ráadásul többen egy gymorproblémákkal járó fertőzésen is átestek. Mindezek azonban a jó hangulatot és az expedíció teljesítményét nem befolyásolták: nemcsak a résztvevők létszáma döntött rekordot (a két hét alatt összesen 129 fő, köztük ismét 2 amerikai, 3 szerb és egy rozsnói kutató), de minden eddiginél többen vállaltak be bivaokos akciókat is, és a tisztes eredménynek számító, közel 1,8 km új feltárás mellett rekord hosszúságú, a 4000 m-t meghaladó poligonmérés is történt.

E tekintélyes számérték több mint a felét a **Kétlyukú-Jeges-rendszer** utóbbi tagjának a részletes térképezése szolgáltatta; ami a *Hal-álm* elnevezésű (csak 170 m hosszúságú, de jó egyóránnyi vergődést jelentő) kuszoda előtti szakaszon klasszikus egy napos leszállások, míg a belsőbb részekben a két, 5 illetve 3 napos bivaok keretében zajlott. Persze, a bivaokoknak nem ez volt az egyedüli célja, hiszen a tavaly felfedezett új átjáróból (a *Vérpulyka-aknából*) nyíló, és a Kétlyukú lépcsős patakmedre fölé húzódó járat felderítését akkor a lent lévők biztonsága érdekében nem folytathattuk. Itt a hatal-

mas omladéktömbökkel tagolt *Busz-pályaudvartól* végig kötélbiztosítással haladtunk az egyre meredekebben lejtő meanderben, ahol a talpon sötétlő csorgába ledobott kövek visszhangja rövidesen jelezte: immár a *Hubertusz-akna* fölött traverzálunk... 30-40 m-rel arrébb, az akna túloldalának vonalában elértük a nyílt aknaszáját is, amivel annak teljes mélysége 320 m-re (!) módosult. A meander viszont ezután önmaga alá kanyarodott vissza; így ebben a zónában a további feladatot az útközben látott kis oldalablakok és egy tágasabb bejövő oldaljárat átvizsgálása jelenti.

A Jeges ismert hossza azonban nemcsak ezzel a 200 m-es feltárással, hanem K felé is növekedett, ahol a bivaktól felfelé tartó ág 2015-ben felfedezett szakaszáról történt jelentős továbbjutás. Itt a *Verona-akna* oldal-lefolyását kimászva előbb egy omladékos terembe, majd annak kis ablakából a második héten egy kulcslyuk-szelvényű, szép cseppkölefolyásokkal tagolt meanderbe sikerült bejutni (*Ryobiológia-ág*). Ezt a hátralévő idő alatt 207 m hosszban, egy harántolandó aknáig tudtuk bejárni és felmérni; míg a hozzá balról csatlakozó, változatos képződményekkel (cseppkövek, lefolyások, tetarata, kristálykiválások, boxwork) díszített *Nagyfokú illendőség-ágból* kb. 100 m vált ismertté – a belőlük nyíló ablakok és mellékjáratok felderítése itt is jövőre maradt. Mindezekkel a rendszer térképezett összhossza megközelíti, feltárt hossza pedig már meghaladja a 9 km-t.

A **Bogos-barlangba** szervezett két (3–3 napos) bivak során a -250 m alatti mélyzóna hat kérdőjelét sikerült tisztázni, ám ezek csak szerényebb eredményeket hoztak. Így a K-i végpontot jelentő *Para-perem-terem* végül zsákutcának bizonyult, zárult a *Zuhanyzós-akna* előtti két kis akna is, míg a *Névtelen-akna* K-i ablaka már ismert járatra torkollott rá. Az ezzel szemköztí ablak mögött viszont egy kis akna és alatta 30 m hosszban járható szűk meander, a *Briónak* elnevezett oldalág aknája alatt pedig egy újabb tó

vált ismertté; s ezen oldalág térképezésével a barlang felmért hossza 1749 m-re növekedett. A **Njegos-barlang** négynapos bivakja a DK-i labirintus két kürtőjének a kimászását folytatta – itt új feltárásról nem, csak biztató tapasztalatokról számolhatunk be.

Továbbjutás történt viszont jó néhány kisebb barlangban, s azok nagyságrendje négy helyen a 100 m-t is meghaladta. Az elszűkülő mélypontok tágitásával a **Hideglelős-barlang** továbbvezető, aknákkal lépcsőzött meanderét 215 m, míg a **Nyúlton túl** hasonló folytatását 170 m hosszban sikerült feltárni; amelyek felmérésével a két barlang ismert kiterjedése 370/-139 m-re, illetve 300/-98 m-re növekedett. A tavaly bejárt kb. 30 m-nél jóval nagyobbnak bizonyult a Štirovnik ÉK-i falában nyíló, s kitett megközelíthetősége miatt **Kamikaze**-nek átkeresztelt barlang is. Itt némi felmászással egy hatalmas (15x45 m alapterületű és 35–60 m magasságú) omladékos terembe, oldalaknájából pe-

Részlet a Bogos-barlang mélyzónájából

Foto: Berentés Ágnes

dig egy elszűkülő meanderbe jutottunk; így a felmérés szerint a barlang tényleges hossza 220 m, teljes függőleges kiterjedése pedig 75 m. A Njeguši-polje területén a 2011-es felfedezése óta nem kutatott **Kaszás-barlang** ismételt átvizsgálása volt eredményes: a bejáratú aknasor alatt szűk, meanderező járattal folytatódó barlang jelenleg felmért, 385 m-es hosszából legalább 120 m idei feltárás. Végül a fennsík peremén régóta ismert, s általunk 2015-ben azonosított **Peć** is tartogatott meglepetést: a jó 200 m mélységű akna felső harmadánál lévő ablakból ugyanis egy látványos cseppkövekben gazdag, 50 m-es oldalágat sikerült felderíteni.

A 17 körzetben, 23 alkalommal végzett terepbejárásaink eredményeként 14 újabb barlangot vettünk nyilvántartásba, természetesen GPS-adattal és bejáratú fotókkal. Ezek közül kettő már publikáltan ismert volt: a Trešnja fölött található kis jégbarlangról, a *Le-denica*-ról 1963-ban Gavrilović még térképet is közölt, míg egy cseh feltárásról, a Bukovica csúcsától É-ra nyíló *Dómról* Kyselák (1984) adott azonosítható leírást. Az Őtőrai Tea mellett megbúvó *Teasütemény* három tagból álló aknasora esetében viszont csak a benne talált dűbel jelezte a korábbi látogatókat. Ez volt egyébként az újdonságok legnagyobbika is (221/-110 m), a saját feltárásnak tekinthető további 11 barlang sem a 100 m-es hosszt, sem az 50 m-es mélységet nem érte el. A Bogos feletti hegyoldalban talált, még nem teljesen felderített 40-es akna kivételével ezekről vázlat, 5 régebben bejárt barlangról pedig vesztett pontos felmérés készült (sőt a Mohás-barlang 70 m mélységű bejáratú aknája 3D-s megjelenítést biztosító pontfelhővel lett felvéve).

További részleteket a Szakmai Napokon hallhattok, de az expedíció eseményeit rögzítő fotókba a

<https://drive.google.com/drive/folders/0B3URUuSQjxeNaWY1VEZ5VlozeEk?usp=sharing> oldalon már most bárki betekinthe. Jövőre innen folytatjuk!

Takácsné Bolner Katalin–Hegedűs András–Gyovai Tamás

MONTE CANIN NYÁRI KUTATÓTÁBOR EREDMÉNYEI

Az idei nyári, augusztusi táborunkon, a már-már megszokott kis létszám volt jelen, azaz összesen 8 fő. A tábor ideje alatt a helyszíni ügyeletet B. Péter látta el.

Ez a kis létszám köszönhető annak, hogy a körülmények itt nem éppen mondhatóak ideálisnak. Gondolok itt a rengeteg felszerelés ide-oda cipelésére, az időjárás szélsőségesére (rengeteg eső, hosszan tartó erős, olykor 100 km/h feletti szél) De mivel a kis csapat gyorsan mozog, és hatékony elvet és gyakorlatot követjük, az idei évben is sikerült eredményeket elérnünk.

– A tavalyi év egyik projektje az Abisso Increduli, huzat és további járat keresése volt. Az ekkor újonnan feltárt járatokat idén sikeresen feltérképeztük, és továbbjutási lehetőségek szempontjából is átnéztünk. Erre a feladatra P. Katalin, Z. József, W. György vállalkozott. Bebizonyosodott hogy e nemes csapatnak a tagjai is osztják a véleményünket, miszerint itt is érdemes még kutatni!

– Táborunk fő célpontja idén is az Abisso Prez barlang. Tavaly ezt a barlangot sikerült összekötnünk a szomszédos Et5 barlanggal. Ez a két barlang, tszf. 1370 m magasan találkozott egymással. Igéretes helyeket fedeztünk fel benne, amiben előttünk még ember nem járt. Ezt onnan tudjuk, hogy a járatokban sem lábnyomok, sem víz nyomára nem bukkantunk. Továbbá a térképeken sem szerepelnek.

Idén összesen négyen mentünk le bivakolni -400 m: G. Erik, K. Botond, E. Lacc, és jómagam. A tervezett bivakban töltött idő 4 éjszaka, 5 nap volt.

Az első három napban térképezés, kürtömászás, útvonal közlekedhetővé tétele zajlott. Több helyen soktagú majomhíd, és sok helyen kötélpálya lett kiépítve. A lent töltött negyedik nap meghozta azt az eredményt, ami sok évre előre munkát fog adni nekünk, és a majdan itt barlangászóknak.

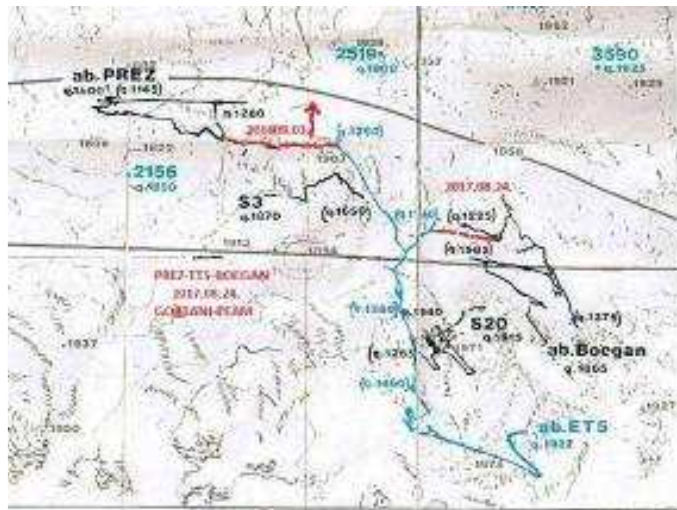
Egy nagyobb hasadékból sikerült kimásznunk, az eddig ismert főbb irányából az Et5 barlangnak. És megtalálunk a továbbjutást az Abisso Boegan aknasorához! Az útvonalon ahol sikerült bejutnunk, egy elosztónak tekinthető termet találtunk, /Sz-H-terem/ amiből számos irányba lehet tovább menni. Ezek közül a járatok közül az egyik irány északi, a Gortani-barlang felé.

A most megismert barlangrendszer több járata mutat olyan irányokba, ahol jelenleg fehér foltok vannak a térképen. Reményeink szerint ezek a fehér foltok lassan ember számára is járható üregeket mutatnak meg az elszánt, kíváncsi barlangászoknak.

Köszönetet szeretnénk mondani:

- MKBT Oktatási szakosztályának,
- TBE barlangász csoportnak,
- Explo.hu webáruháznak,
- a területileg illetékes Parco Naturale Prealpi Giulie-nak,
- Izápy Viktornak,
- egykoron a területen munkálkodó barlangászoknak,
- és nem utolsósorban az otthon maradt családtagjainknak!

Részletes beszámoló, a <https://fotelbarlangasz.blogspot.hu/>

Köszönöm a figyelmet.

Modor

BARLANGÁSZOK, DENEVÉREK A KAPOLCSI MŰVÉSZETEK ZÖLDJÉN

A sokunk által ismert és szeretett kapolcsi Művészetek Völgye fesztivál természeti környezete és közönsége okán jó apropó arra is, hogy a színes programkínálatban megjelenjen valamilyen módon a természetvédelem témaköre. A kapolcsi Faluházban berendezett *Művészetek Zöldje* udvarban az idei évben a Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat is hozzájárult a fesztivál látogatóinak szórakoztatva tájékoztatásához, a felszín alatti világ és élettelen kincseinek és élőlényeinek megismertetésével. Két hétvégén voltunk jelen 3–3 napot, rengeteg gyereknek és felnőttnek mutatva meg a víz útját a föld alatt a locsolgató karsztmodellen és elmagyarázva a cseppkövek keletkezését a tapogatható képződmény kiállításán. A denevér-kvízzel számos csúf tévhitet oszlattunk el a böregerekről, a legkisebbek pedig készíthettek denevérbábot, sőt a Denevér Klubban azt is kipróbálhatták, milyen érzés fejjel lefelé lógva vizet inni. Borzsák Sári 3D-s vetítésén tátott szájjal bámulták a barlangok csodáit.

A Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat mellett a Magyar Környezeti Nevelési Egyesület, a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság, a Bakony-Balaton Geopark, a WWF Magyarország, a Jane Goodall Intézet, a Greenpeace, az FM Vadonleső Programja, a Magyar Természetjáró Szövetség, az Ökogyűlekezet és a Tudatos Vásárlók Egyesülete nyújtott változatos és minden korosztályt megmozgató programkínálatot.

Nevéhez méltón a Művészetek Zöldjében a természetvédelem és az előadóművészet kéz a kézben járt: hol Gryllus Vilmos énekelt az ürgék titkos életéről a gyerekeknek, hol Beck Zoliék a 30Y zenekar barlangjáró filmjének bemutatójával szórakoztatta a kisebbeket-nagyobbakat. Nemcsak a látogatók, hanem résztvevő szervezetek is sokat tanultak egymástól, számos jövőbe mutató kapcsolat alakult ki a résztvevők között. Egy biztos: 2018-ban is ott leszünk a *Művészetek Zöldjében*!

A Társulat standján helytálló és az építés-pakolás-szállításban segédkező barlangász csapat névsora: Borzsák Sári, Kosztra Barbara, Krkos Márk, Lénárt Ibolya, Matuszka Fanni, Messner Zsolt, Povázsay Zoltán, Sári Attila, Szlatki Gabriella, Tóth Éva Mária. Köszönet mindenkinek!

Kosztra Barbara

BESZÁMOLÓ A SZILVÁSKŐI KONFERENCIÁRÓL

A szilvaskői nemkarsztos barlangok születésének 100. évfordulója alkalmából a Novohrad-Nógrád Geopark szervezésében egy napos konferenciát rendeztek a Salgótarján melletti Salgóhányán, a Geopark Oktatási Központban, melynek levezetésére engem kértek fel.

A konferencián mintegy 50 fő vett részt. Megnyitót tartott a Geopark vezetője, a természetvédelem illetékes vagyongazdája, a Büki Nemzeti Park igazgatója, az MKBT elnöke, a salgótarjáni és a füleki polgármester. Egri Csaba nagysikerű 3D-s vetítése után 5 előadás hangzott el a területről, majd terepbejárás következett, amit jó hangulatú gulyás-parti zárt le.

A területen már a XIX. század második felétől barnaköszén bányászat folyt. Több táró nyúlt be a Szilvaskő bazalt sapkával fedett kúpja alá, ahová jól megtervezett tanösvény vezet, bemutatva a hajdani kőbánya 5,6 és 7 szögletű bazalt oszlopait.

1917. tavaszán a már felhagyott tárók beomlása következtében a felszínig jutó felharapódzás során eltört a bazalt takaró, és egy speciális természeti-antropogén folyamat hatására kialakult hazánk egyik legjelentősebb nem karsztos barlangja, a 13 m mélyre vezető, 68 m hosszan járható Szilvás-kői-barlang, és a függőleges, 11 m mélyre vezető Kis-Szilvás-kői-sziklahasadék, valamint több mint két tucatnyi, a barlang kritérium határán lévő üreg. A látványosságot magyarázó táblákkal látták el. A rendezvényen megkoszorúztuk Dornyai Béla emléktábláját a róla elnevezett kis barlang bejárata előtt.

Leél-Őssy Szabolcs

SZERVEZETI HÍREK

TÁMOGATÓINK

Adventure Caving 40 000 Ft
Bacsu Dénes 7 000 Ft
Vidics Zoltánné 19 400 Ft

Támogatóink nagylelkű adományait ezúton is köszönjük.

A KÖZPONTI VIZSGA LEGJOBBJAI

Júliusi 24-én az MKBT elnökségének jelenlévő tagjai idén is átadták a 'Mi kutyánk kölyke' díjakat a Központi Vizsgán legjobban teljesített résztvevőknek:

Bekő Katinka, Speleo Myotis – T1, (CT boka mászó gép)

Németh Zoltán, Speleo Myotis – Alapfok (CT mellgép).

Idén – tekintettel a minimális különbségre – egy különdíjat is kiadtunk a majdnem legjobb T1-es vizsgázónak:

Rotter András, Bakony – T1, (Raumer fékező).

Gratulálunk mindhárom díjazottnak, a felkészítő csoportoknak és a Központi Vizsgán szerepelt minden igyekvő résztvevőnek!

A *Mi kutyánk kölyke* díjat az MKBT elnöksége és felügyelő bizottsága alapította 2016-ban abból a célból, hogy elismerje a kezdő, illetve már haladóbb barlangászok tudását és igyekvését. A díjak összegét a vezetőség tagjai adták össze. A díjazottak személyéről az Oktatási Szakosztály döntött, az ajándék eszközöket pedig az Explo webáruház biztosította kedvezményesen.

Füredi Zoltán

HÍREK, HIRDETMÉNYEK

AZ MKBT OKTATÁSI SZAKOSZTÁLYÁNAK HÍREI

Kedves barlangászok!

Korábban már értesülhettek róla, hogy az Oktatási Szakosztály az őszi folyamán egy módszertani hétvége megtartását tervezi. Most olvashatjátok az esemény részleteit.

Időpont:

2017. október 7–8.

Csak mindkét napon való részvétel lehetséges. Péntek esti érkezés javasolt.

Helyszín:

Bajót-Pélföldszentkereszt

A tanfolyam díja:

15 000 Ft / fő

Szállás:

[Szalézi Rendház, Pélföldszentkereszt](#)

Ára 1 éjszakára 2500 Ft/fő, 2 éjszakára 4000 Ft/fő. A tanfolyam díja **nem** tartalmazza a szállást és ellátást!

A szállásigényt felénk kell jelezni a jelentkezési lapon!

Kulturált, tiszta, fűtött szállás több ágyas szobákban. Hálósák szükséges, külön díj ellenében kérésre adnak ágyneműt.

Korlátozott számban lehetőség van a szálláson egyéb, a tanfolyamon nem résztvevő hozzátartozó elszállásolására is, hisz a környék remek kirándulási lehetőségekkel rendelkezik. Ilyen jellegű igényeket kérjük külön e-mailben jelezzétek számunkra! Állat a szállásra nem hozható.

Étkezés:

A szálláson kedvező áron lehet igényelni ellátást. Két éjszaka esetén: szombat és vasárnap reggeli, szombati ebéd és vacsora összesen 2 500 Ft.

A szálláson főzni nem lehet, hűtő és mikro áll rendelkezésre saját étel fogyasztására. Vasárnapi étkezésről mindenki saját maga gondoskodik.

Az étkezési igényt felénk kell jelezni a jelentkezési lapon! A tanfolyam díja nem tartalmazza az ellátást!

Jelentkezni az alábbi űrlap kitöltésével lehet:

<https://goo.gl/forms/E4cN9lqULCZThmg2>

Jelentkezési határidő:

2017. szeptember 17.

Fontos információ még:

20–25 fő részvételét tudjuk fogadni ezen az alkalmon. Nagy mértékű érdeklődés volt már tapasztalható az első, tájékoztató levél kapcsán. Emiatt **a jelentkezési lap kitöltése nem jelent automatikus részvételt**, az összes jelentkező közül szelektálni fogunk,

hogy minden egyesületnek lehetősége legyen képviseltetnie magát és ne néhány csoport töltsen ki a teljes létszámot. **Tűljelentkezés esetén a csoportok vezetőitől kérünk majd segítséget, ők kit ajánlanak résztvevőnek.** Kérjük ennek elfogadását és tudomásul vételét!

Az MBKT Oktatási Szakosztály nevében
Várkonyi Andrea és Tarczi Zsófi

BARLANGI TÚRAVEZETŐI TANFOLYAM 2017–2018

Kedves barlangászok!

Az Oktatási Szakosztály 2017. novembertől 2018. októberig Barlangi Túravezetői tanfolyamot indít, kb. havi egy hétvégés elfoglaltsággal (2017-ben november 4–5, december elején 1 hétvége).

Jelentkezések beérkezésének határideje: 2017. szeptember 30.

A jelentkezés módja:

1. A következő **internetes űrlap** kitöltése: <https://goo.gl/forms/ElsCCbbj51zYyuZf1>
2. Barlangos **önéletrajz** küldése a kozpontvizsga@gmail.com címre, csatolva, sajátnev.pdf, sajátnev.doc címmel Word vagy PDF file formátumban. Fontos, hogy az önéletrajz tartalmazzon: személyes adatokat, eddigi elvégzett barlangász tanfolyamokat, egyéb barlangásztevékenységeket (pl. kutatás, térképezés...), bejárt barlangokat (nem kell oldalakon keresztül sorolni, csak a számokra jelentősebbeket), néhány mondatos motivációs részt, dátumot.
3. **Túravezetői ajánlás** elküldése a kozpontvizsga@gmail.com címre.
4. 2 db **igazolványkép** készítése.

Az igazolványképet el kell hozni a felvételre, de a jelentkezési határidőig scannelve el kell küldeni a jelentkezéssel együtt a kozpontvizsga@gmail.com e-mail címre. Csak akkor érvényes a jelentkezés, ha a fénykép megfelel az alábbiaknak: scannelve minimum 800 * 800 pixel, színes, teljes arc, szemből, nyitott szemekkel, természetes arckifejezés, egyszínű, világos háttér, árnyékmentes arc és háttér, fejfedő nélkül, retusálás nélkül, az arc legalább a kép fele-kétharmada legyen és legyen szabad hely a fej felett, oldalt, és alatta a vállak látszódnak, a kép jpg formátumú legyen, és a neve a hallgató neve legyen, egyéb karakterek nélkül (pl. Gipsz Jakab.jpg).

Túravezetői tanfolyamon való részvételhez **T2-es vizsgával kell rendelkezni, melynek megszerzésének legvégső határideje: 2017. október 27.**

Felvételi vizsga 2017. október 28. szombat

A felvételi teszt jellegű írásbeli lesz az alábbi anyagokból:

- [A barlangjárás alapjai ÚJ jegyzet](#)
- [Magyarország Fokozottan Védett Barlangjai](#) (Szerkesztő: Székely Kinga
Megjelenés éve: 2003 Kiadó: Mezőgazdasági Kiadó, Budapest)
- www.termeszetvedelem.hu -ról aktuális barlangmérétek (
http://www.termeszetvedelem.hu/index.php?pg=menu_543)

Magyarország Fokozottan Védett Barlangjai könyv elég sok adatot, szakszöveget tartalmaz. Nem a szakszövegre vagyunk kíváncsiak, hanem arra hogy egy leendő túravezető mennyire van képben a hazai barlangokkal kapcsolatosan. Elvárható egy túravezetőtől, hogy egy megadott irodalom lényegi fontos elemeit ki tudja szűrni. A legjellegzetesebb és közismertebb barlangok feltárásának körülményeiről és felfedezőiről, valamint a barlangok morfológiai jellege és földtani jellegzetességei jöhetnek számításba. Nem fogjuk a könyvet szó szerint kikérdezni.

Felhívjuk a figyelmet (későbbi viták és sérelmek elkerülése végett), hogy aki nem megfelelő képet, önéletrajzt küld, az űrlapot nem megfelelően tölti ki vagy határidő után jelentkezik, azt későbbiekben pótolni nem lehet, és nem áll módunkban felvételre és tanfolyamra bocsátani. Aki mindent jól adott le, arról 5 napon belül visszaigazolást kap.

A **tanfolyam díja előreláthatólag 45 000 Ft** lesz, melyet két részletben (első felét a tanfolyam kezdetekor, másodikat a tanfolyam félidejében) kell befizetni.

A tanfolyamot **20 fővel** tervezzük megtartani.

A tanfolyam első kötelező programja a Szakmai Napokon való részvétel (2017. november 3–5. Székesfehérvár).

Az MKBT Oktatási Szakosztály nevében,
Tarczi Zsófi

<http://oktatas.barlang.hu/>

AZ ALEKSZANDR VERJOVKIN-BARLANG – 2151 M MÉLY!

Szerző: Alekszej Baraskov

Kelt: 2017.08.19.

Július 30. és augusztus 14 között (ezek tisztán a földalatti munka dátumai) tartották meg a Perovói* Barlangkutató Klub soron következő expedícióját a Verjovkin-barlangban. Ennek eredményeként a barlang mélysége 2151 m-re nőtt.

Ilyen módon, ez a barlang vált másodikként szupermélységűvé (> 2 km) a világon, ráadásul immár itt járható be a legnagyobb mélység - búvárfelszerelés nélkül.

E pillanatban a barlang legmélyebb pontja – egy szifon víztükre, tszf. 129 m – tágas, vízszintes jellegű mellékág-rendszerben található. Ezek a mellékágak a 2100–2150 m mélységtartományban helyezkednek el.

A vízfolyás szerinti főágban elképzelhető ennél mélyebben elhelyezkedő, el nem árasztott járatok léte is. Ennek felderítésére az expedíciónak sajnos nem volt elég az időkerete: -2129 m-ről, egy soron következő, 8 m mély letörés tetejétől kellett visszafordulniuk.

A barlangban korábban már ismert három szifonhoz 4 újabb csatlakozott. Ezek egyike a vízfolyás szerinti főágban, -1963-nél van, de megkerülhető. További három pedig a vízszintes jellegű járatrendszerben. Vízszintjeik mélysége: 2115, 2140 és 2151 m. Mindegyik tágas, 4 m-nél nagyobb járatszelvényt, álló vízzel.

A feltáró munkán túlmenően, az expedíció során kiépítették a telefonkapcsolatot -600 és -1350 m között, továbbá a barlanghoz közeli, magasabb bejáratokkal való esetleges összeköttetés feltárásával foglalkoztak.

A meglévő földalatti táborhelyek mellé kiépítettek egy újat is, -1900 m-en.**
Az eredményes és balesetmentes munka az expedíció 21 résztvevőjének összehangolt erőfeszítéseinek köszönhető. A feladatok teljesítése során 16 fő járt 1000 m-es mélységben, közülük 8 pedig 1800 m-en, ez utóbbiak fele eljutott a legmélyebb pontig is.**
E pillanatban a barlangban a Perovo-Szpeleo csapat*** expedíciója dolgozik. Sikeres munkát kívánunk nekik és türelmetlenül várjuk az eredményeket!

Fordítói megjegyzések:

* A klubot arról a moszkvai kerületről nevezték el, amelyben a klubhelyiségük található. 1980-ban alakult meg. Jőmagam attól kezdve 1987-ig hat expedíciójamban vettem részt, ha jól számolom. Közülük is többen megfordultak Magyarországon, még a pénz-pataki kutatásban is segítettek.

** A kapcsolódó terepbejárás eredményeket, illetve a résztvevők névsorát mellőztem.

*** A Perovói Barlangkutató Klub kebeléből kivált, hasonló nevű kollektíva. Figyelmesen kell tehát olvasni a szövegeket. Oroszul a „клуб”, illetve „команда” megnevezés a fő különbség.

Átböngésztem, lefordítottam és átszerkesztve közreadom az Interneten föllet szakirodalmat, amely csaknem 50 évet fog át:

<http://barlang.info.hu/index.php?id=verjovkin-bg.> és almenüi.

Csepreghy Ferenc József (Csaszi)

Lapzártakor (2017. szeptember 11.) érkezett: A barlang 2204 méteres mélységével a világ legmélyebb barlangja. (A szerk.)

TÁMOGATÓINK

Adventure Caving 40 000 Ft
Bacsu Dénes 7 000 Ft
Vidics Zoltánné 19 400 Ft

Támogatóink nagylelkű adományait ezúton is köszönjük.

A Társulat standja Kapolcson

Foto: Szlatki Gabriella

Foto: Tóth Éva Mária

Speleo Sport árlista

Cordura overall (700 g./m2) extra nagy foltokkal: 24 500 Ft.

Standard overall cordura foltozással: 21 500 Ft.

Hobby overall: 18 500 Ft.

Műnyúl: 11 000 Ft.

Cserélhető betétes térdvédő: 4 200 Ft.

Sloszos bag, kicsi: 2 500 Ft.

Bag 40L: 6 800 Ft.

Bag 80L: 9 000 Ft.

Nagy: 2 700 Ft.

Bag 60L: 7 800 Ft.

Expedíciós bag.: 11 000 Ft.

Petzl Stop: 28 370 Ft.

Croll: 13 750 Ft.

Vertex: 21 500 Ft.

Nao: 48 150 Ft.

Tikka XP: 13 750 Ft.

Fixo Duo: 31 810 Ft.

Pantin: 16 330 Ft.

Ascension: 15 470 Ft.

Elia-Elíos: 17 200 Ft.

Myo: 23 210 Ft.

Pixa 3: 18 910 Ft.

Duo Led14: 37 830 Ft.

Fenix HP 12: max 900 lumen! Ára: 22 100 Ft.

Fenix HP 30: max 900 lumen! aksival, töltővel: 39 500 Ft.

Fenix HP 25R Új termék!: 1000 lumen, aksival, töltővel: 25 000 Ft.

Elérhetőség: www.speleo.hu

1094. Bp. Balázs Béla u.30.

06 20 367 6964,

06 1 785 9551

Nyitva tartás: h-k-sz: 10–18 óráig,

csütörtök: 10–19 óráig,

péntek: 10–17 óráig.

*Üdvözlettel:
Kocsis András*

MKBT TÁJÉKOZTATÓ

Megjelenik minden páratlan hónap elején (lapzártá: minden páros hónap 10-én)

Kiadja a Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat

1025 Budapest, Pusztaszeri út 35.

Tel.: 06-70/8811-477- E-mail: mkbtiroda@gmail.com

Szerkesztő: Kosztra Barbara, Felelős kiadó: dr. Leél-Össy Szabolcs

A tájékoztató számára leadott cikkek, anyagok tartalmáért a szerzőik felelősek.

Elektronikus adathordozón érkező anyagokat tudunk fogadni.